

DAG, N70

Door Jan Albers

Reeds heel vroeger werden wij er op attent gemaakt, een open oog voor de natuur te hebben.

De enkelingen, die dat destijds uit vurige overtuiging en met kennis van zaken steeds weer verkondigden, werden vaak nog voor zonderlingen gehouden.

De massale propaganda, die thans ter gelegenheid van het Natuurbeschermingsjaar '70 is gemaakt, lijkt op een enorme krachtexplosie, veroorzaakt door het enthousiasme van

de vele duizenden, die zich thans beijveren voor de bescherming van natuurgebieden en de daarin passende dieren en planten en vooral ook van de mensen, die er bij horen, zodat het steeds duidelijker wordt, dat natuurbescherming en mensenbescherming onverbrekkelijk met elkaar verbonden zijn.

Het jaar loopt ten einde, maar N '70 heeft ons duidelijk doen beseffen, dat wij nu pas beginnen. Wij mogen ons dan wel trots op de borst slaan vanwege de in meer dan een halve eeuw bereikte resultaten, de gebieden, die wij reeds in veiligheid hebben gebracht, de wetten, die onze vogels en planten hier en daar beschermen, maar wij moeten ons realiseren, dat de omstandigheden van NU ons noodzaken met groter kracht, met groter geweld en met groter overtuiging op te komen voor de belangen van natuurbescherming. Als dat lukt, pas dan krijgt N '70 een aparte betekenis.

Wie eens een greep doet uit allerlei alarmerende berichten, die in de loop van dit jaar overal in de pers zijn verschenen, zal plotseling tot het besef komen, dat de toestand bijzonder ernstig is en dat de mens bezig is onherstelbare verwoestingen aan te richten, ten gevolge waarvan hij straks zelf de rekening gepresenteerd krijgt.

Wij willen nog eens een aantal van die berichten voor U groeperen:

- De wereldberoemde oceanograaf en diepzeeduiker Jacques-Yves Cousteau heeft na een zwalktocht van bijna 200.000 kilometer over de wereldzeeën verklaard, dat het biologisch leven in vrijwel alle zeeën en oceanen zeker met 30 % is afgenomen.

- De Uno waarschuwt alle regeringen, dat bij de huidige mate van lucht- en waterverontreiniging de kustglooiingen van de grote oceanen binnen de 25 jaar dermate vervuild zullen zijn, dat de produktiviteit van de zeeën dan opgehouden zal hebben te bestaan.
- In de Oosterschelde is giftige stof geloosd. Ca 300 ton cyclo-hexaan is ten westen van het eiland Tholen overboord gepompt Cyclo-hexaan is licht ontvlambaar en zeer giftig, een zenuwgas voor vissen, giftiger dan benzol en in een concentratie van 50 tot 20 milligram per liter reeds dodelijk voor vis. De stof kan zich ophopen in weekdieren als oesters en mosselen.
- Het zeewater langs de Franse stranden is zó smerig, dat als men de normen van een openbaar zwembad zou toepassen de meest beroemde stranden van Frankrijk zouden moeten worden gesloten. Aan de Middellandse Zee is de verontreiniging al niet minder.
- De natuur is uit haar evenwicht! Er verdwijnen planten, vissen en vlinders van onze aardbodem. Dagelijks lezen of horen wij over stank, roetneerslag, uitlaatgassen, viesmakend water, bespoten fruit, olie-vlekken in de Rijn, dode vissen in vijvers en teer op de stranden.
- Prof. Dr. M. F. Mörzer Bruyns: „Het is onrustbarend. De luchtverontreiniging zal in de komende 10-20 jaar twee en misschien zelfs vijf maal zo erg worden, als de groei van de bevolking, het wagenpark en de industrialisatie in het huidige tempo blijven doorgaan.”
- Wordt de Veluwe een auto-circuit? De oud-direkteur, Fauna-beheer van het Ministerie van Landbouw, Ir. C. Maliepaard, maakt ernstige bezwaren tegen de „geplande rekonstruktie” van de weg Apeldoorn-Hoenderloo-Otterloo-Ede.
- Noodkreet van Vrienden-van-'t Gooi: Het publiek gedraagt zich steeds slechter in de natuur!
- Twaalf nederlandse wetenschappelijke onderzoekers van naam hebben in een gemeenschappelijk rapport aangedrongen op verbod van storten en opslaan van afvalstoffen en het lozen van ongezuiverd afvalwater in zee.
- De kievitsnesten op de Veluwe worden gemarkeerd door lange latten, waarop 4 eieren zijn geschilderd. Vogelliefhebbers willen op deze wijze voorkomen, dat vele nesten door landbouwmachines worden vernietigd.
- Snelverkeer kost duizenden dieren het leven. In Duitsland kwamen in 1965 44.000 reeën door aanrijdingen om het leven.

De Deense bioloog Lindhart Hansen schat het aantal verkeersslachtoffers aan egels op ca 120.000 stuks.

- De Wageningse bioloog Dr. C. Briejër: „De mens gaat ten gronde aan de giftige cocktail van de techniek. Als er internationaal niet heel spoedig wordt ingegrepen, zal zich nog ver vóór het jaar 2000 een enorme catastrofe over de mensheid voltrekken.
- Het Eemmeer zit boordevol afvalstoffen; soms zuurstofloos water. Het is ongeschikt voor baden en zwemmen en voor de recreatie verloren.
- Laten wij tenslotte onze Koningin aan het woord in de Troonrede: „De toeneming van de welvaart, die ons volk zich in de afgelopen jaren heeft verworven geeft reden tot voldoening. Zij roept ook nieuwe problemen op. De schadelijke neveneffekten voor ons leefmilieu worden zorgwekkend. De groei van de welvaart zal in toenemende mate moeten worden gericht op verbetering van de omgeving, waarin wij leven. Velen zijn zich in dit Europese natuurbeschermingsjaar meer bewust geworden van het belang van de bescherming en het behoud van natuurterreinen en van de noodzaak verontreiniging van lucht, water en bodem tegen te gaan. De wetten inzake de luchtverontreiniging en verontreiniging van oppervlaktewateren zijn hiervoor noodzakelijke instrumenten.”

Wij kunnen nog wel doorgaan . . .

Vóór ons liggen stapels verzamelde uitspraken van wetenschapsmensen en alarmerende berichten van journalisten, die bijna alle dagbladen van Nederland vertegenwoordigen.

Wij kennen in Nederland ook wel onze eigen problemen. Wij weten, dat er steeds meer voorzieningen moeten worden getroffen, maar wij zijn het niet langer eens met uitspraken, die betogen,

- dat b.v. het algemeen belang eist, dat er een weg door een mooi natuurgebied getrokken moet worden, liefst een rechte!
- dat er zo nodig hoogspanningsmasten moeten komen in een vogelreservaat!
- dat de Waddenzee moet worden ingepolderd!

In een zo dicht bevolkt land als het onze is natuurbescherming veeleer een algemeen belang en het gaat er dus om, dat bij alle plannen van ieder die er bij betrokken is — natuurbeschermers en niet-natuurbeschermers — wordt verwacht, dat alle facetten van die plannen met grote zorgvuldigheid worden afgewogen alvorens men tot uitvoering overgaat.

Een open oog en oor voor de natuur hebben is thans een dringende eis voor gemeentelijke, provinciale en landelijke overheden, maar vooral ook voor

ieder mens afzonderlijk. Wij zullen gezamenlijk en met veel begrip voor elkaars standpunten moeten komen tot een evenwichtige verdeling van de beschikbare vrije ruimte. Van natuurbeschermers in het bijzonder wordt verwacht, dat zij met nog grotere inspanningen dan voorheen en in groter getale zullen vechten voor de laatste resten van de natuur in Nederland.

• J. Albers, J. J. Allanstraat 433, Westzaan

Milieubesef

De stelling dat de mens de natuur nodig heeft wordt door 99 % van de bevolking ondersteund, terwijl 91 % geen bestaansmogelijkheden voor de mens ziet indien de natuur bedorven is. Door 98 % wordt het gewenst geacht planten en dieren voor uitsterven te behoeden.

Dit zijn enkele conclusies uit een opinieonderzoek dat in het kader van het Europese Natuurbeschermingsjaar (N70), onder de titel „Milieubesef” in opdracht van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk werd uitgevoerd.

Dit onderzoek had ten doel het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop men zich bewust is van en zich persoonlijk betrokken voelt bij de huidige milieuproblematiek. Met name ging het er om, de opinies ter zake van milieuverontreiniging en de aantasting en het verloren gaan van natuurgebieden te registreren.

De uitkomsten van dit onderzoek wijzen in de richting van een vrij grote bewustheid ten aanzien van de problemen inzake natuuraantasting en milieubedrijf.

De betrokkenheid met de milieuproblematiek is relatief het sterkst bij personen met een hogere schoolopleiding, inwoners van het Westen des lands, stedelingen en onkerkelijken.

Van het natuurbeschermingsjaar blijkt 57 % van de ondervraagden wel en 43 % niet gehoord te hebben. Meer dan 30 % vindt dat ongerepte natuur onder alle omstandigheden behouden moet blijven; 35 % is van mening dat ongerepte natuur behouden moet blijven, tenzij er zeer grote andere belangen op het spel staan. Daarenboven vindt 20 % dat ongerepte natuur zoveel mogelijk behouden moet

blijven, maar dat produktie en werkgelegenheid even belangrijk zijn.

Dit maakt tesamen meer dan 85 % van de bevolking met een positieve tot zeer positieve opvatting over de natuurbescherming.

Bijna 70 % van de bevolking maakt zich tamelijk, veel of zeer veel zorgen over de milieuverontreiniging. Een kleine 40 % heeft de gevolgen hiervan ook zelf ondervonden. Het aantal jeugdigen (16-24 jaar) dat zich zeer veel of veel zorgen maakt is in verhouding tot de ouderen geringer.

Uit de resultaten van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat 84 % vindt dat er onvoldoende tegen de vervuiling wordt opgetreden. Van de jongeren van 16 tot 24 jaar vond 79 % dat er te weinig tegen milieuvervuiling wordt gedaan. Tweederde van de ondervraagden is bereid een financiële bijdrage te leveren tot oplossing van de milieuproblematiek.

Bijna 50 % van de ondervraagden was het eens met de stelling: „Het zou mijn politieke voorkeur beïnvloeden indien een partij meer aandacht aan natuurbescherming en milieuverontreiniging zou besteden”.

De basis-steekproef voor dit onderzoek, dat medio mei 1970 werd gehouden, bestond uit 1174 huishoudens, op aselechte wijze getrokken uit de woningregisters van Nederlandse gemeenten en als zodanig representatief voor de populatie van Nederlandse huishoudens en alleenstaanden.

Deze nota is verkrijgbaar bij de Staatsuitgeverij te 's-Gravenhage, alsmede bij de boekhandel. De prijs bedraagt f 4,20 (inclusief verzendkosten f 4,60).